

**CURTEA SUPRĂMĂ
DE JUSTIȚIE**

ÎNCHEIERE

**cu privire la recursul împotriva încheierii privind
aplicarea amenzii**

în privința lui

Rodion Tocan

(art. 201 Cod de procedură penală)

(Dosarul nr. 1r-22/2025

1-13142946-01-1r-08072025)

Amenda aplicată avocatului pentru neprezentarea la ședința stabilită cu coordonarea acestuia; Având în vedere circumstanțele cauzei, aplicarea amenzii nu este nerezonabilă.

31 iulie 2025

Textul corespunde originalului

Examinând în lipsa părților cererea de recurs înaintată de avocatul Rodion Tocan împotriva încheierii Curții de Apel privind aplicarea amenzii,

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Vladislav Gribincea, *Președinte,*

Leonid Chirtoacă,

Alexandru Negru, *judcători,*

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. Pe rolul Curții de Apel Centru se află cauza penală de învinuire a lui Andrei Balan, Leonid Cristal și a altor nouă inculpați în comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 328 alin. (3) lit. d) și art. 361 alin. (2) lit. b), c), d) Cod penal. Inculpații Leonid Cristal și Andrei Balan sunt reprezentați de avocatul Rodion Tocan. În această cauză au avut loc patruzeci și nouă de ședințe de judecată. Majoritatea lor au fost amânate din motivul lipsei avocaților sau a inculpaților.

2. La 27 martie 2025, în prezența avocatului Rodion Tocan, ședința de judecată a fost amânată pentru data de 03 aprilie 2025, ora 09.30. El a confirmat că se va prezenta la data propusă de instanță. Ulterior, pe agenda sa a apărut o altă activitate la aceeași dată. Avocatul a dat prioritate acestei activități. Ea viza participarea la prima ședință într-o cauză de fals în declarații trimisă în instanță la 28 februarie 2025. La 02 aprilie 2025, avocatul Rodion Tocan a trimis la curtea de apel o cerere de amânare, în care a invocat că, la 03 aprilie 2025, ora 09:20, este antrenat într-o ședință de judecată la Judecătoria Chișinău.

3. La ședința din 03 aprilie 2025, apărătorul Rodion Tocan nu s-a prezentat. Instanța de apel a dispus sancționarea avocatului Rodion Tocan în temeiul art. 201 alin. (4) pct. 3) Cod de procedură penală, cu amendă în mărime de 20 de unități convenționale (1.000 de lei). Ea a indicat că apărătorul Rodion Tocan nu s-a prezentat la ședința de judecată din 03 aprilie 2025, chiar dacă aceasta a fost coordonată cu el. Instanța a motivat că avocatul a confirmat că se va prezenta la ședința din 03 aprilie 2025. Informarea instanței despre reprezentare abia pe 02 aprilie 2025 a determinat imposibilitatea informării celorlalți participanți despre amânarea ședinței.

4. La 12 iunie 2025, Rodion Tocan a depus recurs. El susține că amenda judiciară a fost aplicată neîntemeiat. Absența sa la proces era justificată, iar el a informat instanța despre imposibilitatea de a se prezenta prin cerere scrisă. Instanța de apel a aplicat sancțiunea în temeiul art. 201¹ alin.(3) Cod de procedură penală și 201¹ alin. (4) pct. 3) Cod de procedură penală. Asemenea norme nu există în codul de procedură penală. Potrivit procesului verbal al ședinței de judecată, avocatul Rodion Tocan a fost prezent în ședință, s-a expus asupra posibilității continuării examinării cauzei în lipsa persoanelor absente. Apărătorul apreciază că este

discriminatoriu comportamentul instanței în raport cu alți participanții neprezenți la aceeași ședință de judecată. Instanța a sancționat părțile care au respectat prevederile legale și a absolvit de răspundere părțile care chiar au manifestat o lipsă de respect față de instanță.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

5. Art. 201 alin. (4) pct. 3), (8) Cod de procedură penală prevede următoarele:

„(4) Se sancționează cu amendă judiciară următoarele abateri:

....

3) neprezentarea nejustificată a martorului, expertului, specialistului, interpretului, traducătorului sau apărătorului legal citați la organul de urmărire penală sau instanță, precum și a procurorului la instanță și neinformarea acestora despre imposibilitatea prezentării, când prezența lor este necesară;

...

(8) Încheierea instanței de judecată privind aplicarea amenzii judiciare poate fi atacată separat cu recurs.”

6. Art. 437 alin. (1) pct. 4) Cod de procedură penală prevede:

„(1) Pot fi atacate cu recurs

...

4) alte hotărâri penale pentru care legea prevede această cale de atac;

(2) Încheierile pot fi atacate cu recurs numai o dată cu sentința, cu excepția cazurilor când, potrivit legii, pot fi atacate separat cu recurs.”

7. Art. 448 alin. (1) Cod de procedură penală prevede:

„(1) Judecând recursul, instanța verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate pe baza materialului din dosarul cauzei și a oricăror documente noi prezentate în instanța de recurs”.

8. Articolul 439 Cod de procedură penală prevede următoarele:

„Articolul 439. Termenul de declarare a recursului.

(1) Termenul de recurs împotriva hotărârilor pentru care legea nu prevede calea de atac a apelului este de 15 zile de la data pronunțării hotărârii.

(2) Data de la care curge termenul recursului, repunerea în termen, declararea peste termen a recursului și retragerea recursului se reglementează de prevederile art.402-407, care se aplică în mod corespunzător.”

MOTIVAREA INSTANȚEI

9. Recursul împotriva încheierii din 03 aprilie 2025 a fost depus la 12 iunie 2025. Termenul de recurs împotriva încheierii de aplicare a amenzii este de 15 zile. Acest termen începe a curge din momentul în care persoana află despre emiterea încheierii și a motivelor acesteia. La materialele cauzei nu există dovezi care să infirme poziția recurentului precum că a luat cunoștință cu încheierea recurată mai devreme de 09 iunie 2025. Prin urmare, având în vedere art. 231 alin. (5) Cod de procedură penală, recursul a fost depus în termen.

10. Instanța de recurs, în temeiul art. 448 Cod de procedură penală, verifică legalitatea și temeinicia încheierii atacate. Instanța verifică dacă a fost aplicată corect legea, dacă instanța a luat în considerație toate faptele relevante și dacă discreția oferită prin lege instanței a fost exercitată corespunzător.

11. Temeiurile de recurs împotriva încheierilor sunt prevăzute la art. 444 alin. (1) Cod de procedură penală. Cererea de recurs nu menționează vreun temei prevăzut de această normă. Motivele invocate în decizie sunt logice și rezonabile. Ele concordă cu informațiile reflectate de materialele cauzei. Concluzia instanței privind întrunirea, în faptele lui Rodion Tocan, a abaterii stabilite de art. 201 alin. (4) pct. 3) Cod de procedură penală este întemeiată.

12. Instanța este obligată să ia toate măsurile pentru crearea condițiilor de examinare a cauzei. Aceasta reiese din interpretarea combinată a normelor stabilite la art. 20 alin. (4) și 317 alin. (2) Cod de procedură penală. Măsurile luate de președintele ședinței în vederea organizării examinării cauzei, au caracter obligatoriu pentru participanții la proces.

13. Art. 201 alin. (4) pct. 3) Cod de procedură penală, urmează a fi interpretat în lumina art. 317 Cod de procedură penală. Astfel, acesta constituie instrumentul pus la dispoziția instanțelor, în vederea asigurării bunei realizări a justiției. Art. 201 alin. (4) pct. 3) Cod de procedură penală permite instanței de judecată, în cazul în care constată caracterul nejustificat al absenței participanților la proces, să aplice o amendă judiciară.

14. Cauza dată este una complexă și se află pe rolul Curții de Apel din anul 2020. Ea implică unsprezece inculpați, tot atâția avocați și mai mult de zece părți vătămate. Un număr mare de ședințe au fost amânate la cererea apărării, din cauza absenței apărătorilor sau a inculpaților. La ședința din 27 martie 2025, președintele ședinței a coordonat cu toți participanții la proces data ședinței din 03 aprilie 2025. Deși a confirmat prezența sa la ședința din 03 aprilie 2025, Rodion Tocan a ales să meargă la o ședință de judecată despre care a fost informat ulterior datei de 27 martie 2025, și care nu avea un caracter urgent. El a informat curtea de apel despre opțiunea sa prin cererea din 02 aprilie 2025, mai puțin de 24 de ore până la ședință. Acest fapt a determinat amânarea ședinței din 03 aprilie 2025 și imposibilitatea informării altor participanți despre amânare. Acest fapt a determinat apariția unor cheltuieli suplimentare. Amenda aplicată este cea mai mică permisă de lege. În asemenea circumstanțe, nu se poate conchide că curtea de

apel nu a luat în considerație toate faptele relevante sau că a depășit discreția oferită de lege.

15. Argumentele recurentului precum că potrivit procesului verbal, el ar fi fost prezent la ședința din 03 aprilie 2025 și ar fi fost sancționat în baza unei norme inexistente nu sunt suficiente pentru admiterea recursului. Menționarea în textul procesului verbal a art. 201¹ alin. (3) Cod de procedură penală și a faptului că avocatul a fost prezent la ședință, reprezintă o eroare evidentă de redactare. Avocatul recunoaște că nu a fost în respectiva ședință. Codul de procedură penală nu prevede art. 201¹, iar normele relevante sunt cele din art. 201. Aceste erori pot fi corectate potrivit prevederilor art. 249 alin. (1) Cod de procedură penală.

16. Din motivele de mai sus, în conformitate cu art. 449 alin. (1) pct. 1) lit. a) Cod de procedură penală,

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Respinge ca nefondat recursul declarat de avocatul Rodion Tocan.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte

Vladislav Gribincea

Judecători

Leonid Chirtoacă

Alexandru Negru